

Van Middelkoop

waar een en ander moet landen. De heer Hillen zal wellicht een vermoeden hebben omtrent mijn grondhouding. Ik prijs mij gelukkig dat ook in deze Kamer een vrij brede meerderheid in ieder geval een positieve nieuwsgierigheid aan de dag heeft gelegd voor deze verkenningen. Misschien is dit een formulering waarin de heer Van Driel zich helemaal kan vinden – ik zie hem knikken – hartelijk dank daarvoor. Sommigen zouden wellicht nog iets verder willen gaan. Laten wij niet voor de muziek uitlopen en laten wij met elkaar investeren, niet om mij of wie dan ook te grieven, maar om de krijgsmacht te dienen met het leveren van iets meer politieke stabiliteit, gemeten in budgettaire termen, voor een organisatie met een lange adem en een lang ritme, met lange planningstermijnen die de afgelopen jaren zo veel klappen heeft gekregen en die op dit moment op verzoek van de politiek zo ontzettend veel presteert. Als dit een trendbreuk kan worden – deze term is door zowel de heer Kuiper als de heer Hillen gebruikt – is dat misschien een constatering achteraf. Als een trendbreuk in positieve zin mogelijk is, dan prijs ik mij gelukkig.

Staatssecretaris **De Vries**: Voorzitter. Ik dank de Kamer voor de inbreng in tweede termijn. Ik wil nog een viertal vragen beantwoorden. De heer Van Kappen vraagt of ik de keuringseisen ga verlagen om daarmee het wervingsprobleem op te lossen. Hierop past slechts één helder antwoord en dat is: nee.

De heer Vliegthart vraagt hoe het zit met het Uruzgan-effect: bestaat dat nu wel of niet? Ik kan dit bevestigen noch ontkennen. Waarom zeg ik dit zo? Omdat wij niet in de hoofden en harten van mensen kunnen kijken op grond waarvan zij hun keuze hebben gemaakt om alsnog niet te solliciteren bij Defensie. Waarom kon de overste van de luchtmacht dan zeggen wat hij zei en ik wat ik zei in dat interview? De overste – ik heb hem gesproken en gevraagd waar hij zijn ervaringen op baseerde – zei dat hij merkt dat wij een dalende instroom hebben. Op het moment dat hij mensen bij de werving krijgt, merkt hij dat de ouders er veel meer bij betrokken zijn dan in het verleden. Ouders blijken – dit is begrijpelijk vanuit bezorgdheid – met hun advies aan hun kinderen een redelijk remmende werking te hebben om te solliciteren bij Defensie. Hij neemt nadrukkelijk een Uruzgan-effect waar aan de keukentafel, waar eerder wordt gezegd: zou je dat wel doen? Hij heeft gelijk dat dit nadrukkelijk kan meespelen in een afweging. Aan de andere kant zie ik soms ook positieve effecten. Natuurlijk, er is een lagere instroom, maar de jongeren die nu naar een banenwinkel gaan, zijn veel beter dan in het verleden overtuigd van datgene wat zij gaan doen en hiervoor ook veel gemotiveerder. Daarnaast zien wij dat bijvoorbeeld sinds bekend werd dat er mariniers naar Tsjaad gingen, de animo voor de mariniers uitermate is gestegen. Kortom, je ziet tegenstrijdige signalen. Wij hebben niet de onderzoeksresultaten om precies te kunnen bepalen of dit nu wel of niet waar is. Het kan dus geheel en al terecht zijn, maar ik zie ook andere effecten.

De heer Van Driel vraagt naar de keuring van 17-jarigen. Het is inderdaad zo dat op het moment dat iemand binnen de rocoopleiding Vrede en Veiligheid het Oriëntatiejaar Koninklijke Landmacht doet, binnen deze opleiding wordt gekeurd. Het is niet zo dat hij opnieuw

wordt gekeurd. In deze uitzending ging het om de vraag of je iemand zomaar kunt uitzenden op een vredesmissie. Allereerst kan dat sowieso pas als iemand achttien jaar is. Daarnaast hebben wij, voordat iemand op uitzending gaat, een sociaal-medisch team dat iedereen individueel bespreekt en beziet of hij of zij wel gereed is om in dit geval naar Afghanistan te gaan. Daar zit een maatschappelijk werker bij, daar zit de commandant bij en daar zit een geestelijk verzorger bij. Kortom, deze psychische zorg – de heer Van Driel wijst hier terecht op – is een voortdurend proces en mag niet afhangen van enkel en alleen één keuring in het begin.

Tot slot heeft de heer Kuiper een vraag gesteld met betrekking tot de civiele inzet. Mijn motto voor de krijgsmacht, mijn missie, is eigenlijk: daadkracht door draagvlak. Als Defensie zullen wij moeten werken aan meer draagvlak in de samenleving. Juist civiele inzet, waar de heer Kuiper op doelt, kan hieraan een goede bijdrage leveren. Op het moment dat er een ic wordt gerealiseerd bij een ziekenhuis in Enschede, krijgt dit veel aandacht en hebben mensen voordeel van defensiemiddelen. Op het moment dat wij een fennec kunnen inzetten in Groningen om een pyromaan op te sporen, heeft dat zijn effect. Op het moment dat wij een duikersploeg van de marine kunnen inzetten om een duiker op te sporen in de Oosterschelde die zoek is geraakt, heeft dat zichtbaar effect. Wij zetten SAR-helikopters in voor de eilanden. Dit zijn allemaal bewuste voorbeelden waarin wij laten zien dat wij als Defensie een civiele taak hebben en de defensiemiddelen ook een voordeel kunnen hebben, niet alleen voor de externe veiligheid, maar wel degelijk ook voor de interne veiligheid; op dit punt ligt een mooie opgave.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik dank de bewindspersonen hartelijk voor hun reactie in tweede termijn, maar ook voor de wijze waarop zij hun bijdrage hebben geleverd aan dit debat.

Het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2008 (31200-X) wordt zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: De stemming over het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2008 (31200-V) wordt aangehouden tot na het Europadebat, dat volgende week dinsdag zal plaatsvinden.

Sluiting 19.48 uur

Lijst van besluiten en ingekomen stukken

Lijst van besluiten

De Voorzitter heeft na overleg met het College van Senioren besloten om:

a. de plenaire behandeling van de volgende wetsvoorstellen te doen plaatsvinden op:
22 april 2008:

Vaststelling van de begrotingsstaat van de Staten-Generaal (IIA) voor het jaar 2008 (31200-IIA);